

Не дешава се често да држава која има мање становника него град Вашингтон буде лакмус тест за америчку спољну политику. То је, међутим, случај јер је тренутно у Сенату на чекању Протокол о приступање Црне Горе НАТО-у.

Тако почиње текст у Huffington post-у Мајкл Хелцел, некадашњи саветник за европска питања америчког потпредседника Џозефа Бајдена.

Подсјећа да је у децембру у Сенату фалило два гласа да Протокол буде једногласно ратификован а да је сенатски Одбор већ два пута дао зелено свјетло.

„Ако вођа сенатске већине Мич Меконел поново не успије да обезбиједи једногласну подршку, може да уврсти Протокол као тачку у нормалној процедури о којој ће гласати прозивком. У том случају, несумњиво двије трећине сенатора би подржало Протокол. Црна Гора би онда причекала да ратификују преостале државе а завршни корак у рукама је Доналда Трампа, америчког председника – да потврди Приступни протокол те да обавијести остале земље чланице да је то урадио. Али то не мора да буде сценарио који ће Бијела кућа да слиједи“, наводи се у тексту Хуффингтон пост-а.

Подсјећају да је Трамп НАТО назвао застарјелом организацијом а да је више пута изразио дивљење према руском председнику Владимиру Путину и жељу да сарађује с Кремљом. Путин, који је 2001. јавно говорио о могућности да Русија уђе у НАТО, сада проширење Алијансе сматра пријетњом.

Црна Гора има малобројну војску, пише Хелцел, која броји 1.950 активних припадника а на путу је да за одбрану издваја 2% БДП што је циљ НАТО-а.

„Иако је по свим војним стандардима готово немогуће да Црна Гора буде пријетња Русији, жеља Москве да има већи утицај на Балкану и параноја у вези са НАТО, створили су проблем малој држави. Про-НАТО премијер Мило Ђукановић је 2013. одбио предлог Руске Федерације да оснују војну базу у Бару. С јесени 2016. је покушан државни удар гдје је група про-руских Срба покушала да убије Ђукановића и преузме контролу над Владом“, пише Хелцел.

Кремљ, додаје, разумије геополитичке последице уласка Црне Горе у НАТО јер „цијела сјеверна обала Медитерана била би НАТО територија“.

„Хоће ли сад Трамп, поштујући Путинове жеље, да сугерише лидеру сенатске већине да о црногорском Протоколу уопште не би требало расправљати? Било је случајева гдје су споразуми „лежали у фијокама“ сенатског Спољно-политичког одбора деценијама да би на крају били повучени.

Такав сценарио је мало вјероватан. Меконел је одувijek снажан подржавалац НАТО-а. Он је и жестоки бранилац уставне подјеле моћи. Не постоје индикације да би Протокол могао да „стави у фијоку“.

Чак и да Сенат подржи документ, Трамп има овлашћења да одлуку врати, што је мало вјероватно да би се могло десити. Вето САД-а значио би предају лидерске позиције у НАТО-у“, истиче се у тексту Хуффингтон пост-а.

„У домаћој политици, то би представљу озбиљну конфронтација Трампа и Конгреса гдје његова партија има већину.

Међународно би такав потез имао још већи утицај јер би одбацивање кандидатуре Црне Горе значио окретање САД према Русији и пристанак Вашингтона да Русија има све већи утицај на Балкану “ истиче се у тексту.

На послетку, одбијање Црне Горе да постане чланица НАТО-а представљало би крај политике „отворених врата“. Онда би се државе чланице попут Пољске, Литваније, Летоније, Естоније, које су под сталном пријетњом САД-а, питале да ли би Трамп поштовао Члан 5. о колективној одбрани. „Био би то почетак краја Алијансе“, упозорава Huff.

У тексту закључују да је Црна Гора заслужила да буде у НАТО-у те да би Сенат што прије требало да ратификује Протокол а предсједник то да потврди; у супротном, показаће свијету да ће на спољну политику САД-а невиђен утицај имати Кремљ.

(Антена М)